

Fransa müstəmləkəçilik siyasətini dünyanın gözü qarşısında davam etdirir

Uzun illərdir Fransa neokolonializm siyasətini davam etdirir. illər dəyişsə də Parisin siyasəti dəyişmir. Ən təhlükəlisi də ondan ibarətdir ki, dünyaya demokratiya dərsi keçmək arzusunda olan Fransa müstəmləkəçilik siyasətini gizli deyil, açıq müstəvidə, necə deyərlər, dünyanın gözü qarşısında davam etdirir. Kiçik xalqları Yer üzündən silməyə çalışır. Baş verən hadisələr bir daha göstərir ki, insan haqlarına heç bir dəyər verməyən ölkələrdən biri kimi Fransanın bu gün özünü süni şəkildə insan haqlarının və beynəlxalq hüququn müdafiəçisi kimi qələmə verməsi riyakarlıqdan başqa bir şey deyil.

Ekspertlərin fikrincə, Fransanın heç bir əsas olmayan iddiaları, neokolonist siyasəti, müstəmləkəçilik arzuları ilə yaşamaqda davam etməsi gec-tez iflasa məhkumdur. Amma bu ziyanlı prosesinin qarşısını almaq üçün bütün dünya tezliklə həmrəy olmalı, birgə mübarizə aparmalıdır ki, Parisin bu sərsəm iddiası tez bir zamanda tarixin zibilliyinə atılsın.

Fransanın zülmünə məruz qalmış xalqlardan biri də Korsika xalqıdır. Makron hökuməti bütün gücü ilə Korsikada müstəmləkəçiliyin bütün forma və vasitələrindən istifadə edərək, insanları susdurmağa, əzməyə çalışır. Hətta bu xalqın ana dilinə də qadağalar qoyur. Parisdə düşünürlər ki, korsikan dilinin istifadəsinin qadağan edilməsi adanın sakinlərinin tezliklə "beşinci respublika"nın siyasi həyatına inteqrasiyasına kömək edəcək və bununla separatizmin bütün təzahürlərinin qarşısını almaq mümkün olacaq. Amma ekspertlər bunun səhv, düşünlülməmiş addım olduğunu bildirirlər.

Fransa rəsmiləri dəfələrlə Korsika Milli Azadlıq Cəbhəsinin (FLNC) fəaliyyəti haqqında danışarkən onu siyasi mübarizə aparan azadlıq hərəkatı kimi deyil, ekstremist və terror prinsiplərini yayan şəbəkə kimi dəyərləndirirlər. Buna əsas kimi də Fransanın konstitusiyasını göstərirlər. Ümumiyyətlə, özünü demokratiyanın beşiyi və "yorulmaz müdafiəçisi" kimi göstərməyə çalışan Fransada konstitusiya ölkənin ənənəvi olaraq əhəmiyyətli mədəni və dil müxtəlifliyi ilə səciyyələnməsinə baxmayaraq, milli kimlik mövcudluğunu inkar edir. Bu gün Korsika məsələsi təkcə Fransa mediasında, yaxud fransız siyasətçilər tərəfindən müzakirə olunmur. Xarici KİV-də ekspertlərin, tarixçilərin, siyasətşünasların və hüquqşünasların müxtəlif rəylərinə, fərqli analitik və araşdırma materiallarına rast gəlirik. Bu da təsadüfi deyil, çünki Korsika məsələsi tarixi, siyasi və hüquqi aspektlərə malikdir.

Dilinə və mədəniyyətinə görə Fransanın digər bölgələrindən fərqlənən, coğrafi baxımdan İtaliyaya daha yaxın olan Korsika adası bu günə qədər qaynar ictimai-siyasi proseslərə evsahibliyi edib, mərkəzi hakimiyyətin siyasi hədəfinə çevrilib. Bu gün Fransanın 18 bölgəsindən biri sayılan, 350 min əhalisi olan bu ada məh-

dud muxtariyyəti təmin edən xüsusi regional status ilə idarə olunur, hakimiyyət səlahiyyətləri millətçilərin əlində cəmləşib.

Bu bölgənin tarixinə nəzər saldıqda görürük ki, hələ eradan əvvəl III-II əsrlərdə Roma imperiyası tərəfindən işğal edilən, VI-VIII yüzilliklərdə Bizansın tərkibində olan, 1347-ci ildə Genuyanın hökmranlığının bərqərar olduğu Korsikada 1729-cu ildən etibarən azadlıq hərəkatı - etirazlar, üsyanlar müşahidə olunmağa başlayıb. Məqsəd xarici qüvvələrdən qurtulub, müstəqillik qazanmaq olub. Amma 1764-cü ildə qəbul edilmiş Kompnyen Konvensiyasına və ondan 4 il sonra imzalanmış Versal müqaviləsinə əsasən Korsika Fransanın tabeliyinə keçib. 1796-cı ildə isə tam olaraq ölkəyə birləşdirilib.

Buna baxmayaraq, adada yaşayan insanlar daim müstəqillik və ya muxtariyyət hüququnun genişləndirilməsi tələbi ilə çıxış ediblər. Onlar 1970-ci ildən başlayaraq azadlıqları üçün fəallaşblar, siyasi və silahlı mübarizəni davam etdiriblər. Bu prosesdə Korsikanın Milli Azadlığı Cəbhəsinin (Front de Liberation Nationale Corse) fəallığı özünü daha qabarıq göstərib. Bu qruplaşma 2014-cü ilə qədər dövlətə silahlı müqavimət göstərib. 1975-ci ildən 1997-ci ilə qədər təkcə Korsikada 8000 sui-qəsd cəhdi qeydə alınıb. Dövlət rəsmiləri, diplomatlar, millət vəkilləri və siyasilər qurban kimi seçiliblər ki, burada da məsuliyyətin Korsikanın Milli Azadlığı Cəbhəsinin üzərində olduğu vurğulanıb.

Əməldə demokratik dəyərləri maraqlarına qurban verib, üzde "demokratiyanın beşiyi" görünüşünü yaradan Fransa hazırda beynəlxalq münasibətlər sistemində etimadın ən zəif olduğu ölkələrdəndir. Çox qərribə və qəbul edilməzdir ki, korsikalıları ölkəni bölməkdə - parçalamaqda ittiham edən Fransa hakimiyyəti dünyanın bir sıra bölgələrində separatizmə dəstək verir. Parisin Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonundakı separatçılara dəstək xarakterli bəyənətləri hamının yadındadır.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olan Fransanın demokratiyadan, insan haqlarından danışmağa qətiyyətli haqqı yoxdur. Çünki insan hüquqlarının kobud şəkildə pozulması bu ölkə üçün adi haldır.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"